

Міністерство освіти і науки України
Чернігівський промислово-економічний коледж
Київського національного університету технологій та дизайну

ЗАТВЕРДЖУЮ

Заступник директора з НР

_____ С.В.Бондаренко

_____ 20__ р.

**Методичне забезпечення
практичних занять з дисципліни
Композиційна організація форми
для студентів 3 курсу
спеціальності
5.02020701 «Дизайн»**

Уклала

Таїшева М.М., викладач

Розглянуто на засіданні
циклової комісії живопису та дизайну
Протокол №__ від __ _____ 20__ року

Голова циклової комісії (підпис)

Інструкція для виконання практичної роботи № 1-2

Тема: Особливості формоутворюючих елементів. Пошук рішення до стилізації природної форми через крапку.

1 Мета: розвиток асоціативного мислення на основі знань про форму в композиції. Ознайомлення з засобами створення графічної композиції та осмислення організації композиції.

1.1 Навчити студентів стилізувати природні форми.

1.2 Розвивати окомір та навички роботи з тушшю.

1.3 Виховувати охайність та естетичний смак.

2 Матеріально-технічне та навчально-методичне забезпечення:

2.1 планшет з твердою основою та папір А4 (3 шт.)

2.2 для виконання завдання використовують туш та перо, чорний маркер, лінер, кулькову чорну ручку.

2.3 наочність (ілюстрації на комп'ютері, зразки робіт на задану тему).

3 Теоретичні відомості:

Композиція. Стилiзацiя. Графiчні засоби в організації композиції.

4 Хід роботи:

4.1 Вступна бесіда – пояснення завдання та порядку виконання роботи.

4.2 Розробка ескізів та затвердження найкращих.

4.4 Створення композиції по затвердженим ескізам на заданому форматі.

5 Висновки:

Реалістичне зображення природних форм можна стилізувати та передати графічними засобами.

6 Контрольні питання:

6.1 Дайте визначення поняттю « композиція ».

6.2 Які графічні засоби знаєте при створенні композиції?

6.3 Основні прийоми стилізації?

Література:

1 Арнхейм А. Искусство и визуальное восприятие. - М.: 2007.

2 Волкотруб И.Т. Основы художественного проектирования. - К.: 1988.

3 Голубева О.Л. Основы композиции. - М.: 2008.

4 Даглдиян К.Т. Декоративная композиция. - РнД.: 2010.

Інструкція для виконання практичної роботи № 3-4

Тема: Конструктивна формалізація природної форми за допомогою ліній. Відтворення стилізованого зображення природної форми через декілька різновидів ліній.

Мета: розвиток асоціативного мислення на основі знань про форму в композиції. Ознайомлення з засобами створення графічної композиції та осмислення організації композиції.

1.1 Навчити студентів стилізувати природні форми.

1.2 Розвивати окомір та навички роботи з тушшю.

1.3 Виховувати охайність та естетичний смак.

2 Матеріально-технічне та навчально-методичне забезпечення:

2.1 планшет з твердою основою та папір А4 (3 шт.)

2.2 для виконання завдання використовують туш та перо, чорний маркер, лінер, кулькову чорну ручку.

2.3 наочність (ілюстрації на комп'ютері, зразки робіт на задану тему).

3 Теоретичні відомості:

1. Завдання виконуються в графіці в порядку та послідовності вказаній нижче, на папері або картоні (їх розміри і кількість можуть бути конкретних розмірів або довільними, за розсудом викладача).

На листі паперу проводимо пошук композиційних рішень, порівнюємо, відбираємо кращі варіанти і виконуємо олівцем побудову майбутньої композиції на форматі А4. При побудові можна користуватися лінійкою для більш точної розмітки площини паперу.

Обрати для себе техніку виконання робіт яка найбільше підходить для даної композиції, і використовуючи її надалі виконати всю композицію.

Роботу можна вважати вдало виконаною якщо вона зроблена без помарок і відповідає початковій задумці.

2. Закінчену роботу потрібно підписати простим олівцем, пером з тушшю або лінером печатними літерами враховуючі правила побудови та нанесення шрифтових композицій, також можлива стилізація напису з урахуванням загальної композиції роботи. Цей напис (також його стилізація) буде враховуватись при оцінюванні роботи.

3. По закінченні роботи треба вимити інструмент (перо, пензлі та ін.), прибрати робоче місце та здати графічну роботу для оцінювання.

4 Хід роботи:

4.1 Вступна бесіда – пояснення завдання та порядку виконання роботи.

4.2 Розробка ескізів та затвердження найкращих.

4.4 Створення композиції по затвердженим ескізам на заданому форматі.

5 Висновки:

Реалістичне зображення природних форм можна стилізувати та передати графічними засобами.

6 Контрольні питання:

- 6.1 Уявіть, у який виріб широкого вжитку можна стилізувати морську зірку.
- 6.2. Наведіть приклад можливої трансформації метелика у побутовий виріб.
- 6.3 Які графічні засоби знаєте при створенні композиції?
- 6.4 Основні прийоми стилізації?

Література:

- 1 Арнхейм А. Искусство и визуальное восприятие. - М.: 2007.
- 2 Волкотруб И.Т. Основы художественного проектирования. - К.: 1988.
- 3 Голубева О.Л. Основы композиции. - М.: 2008.
- 4 Дагдзиян К.Т. Декоративная композиция. - РнД.: 2010.

Інструкція для виконання практичної роботи № 5-6

Тема: Перехід форми у пляму. Перехід форми у силует.

Мета: розвиток асоціативного мислення на основі знань про форму в композиції. Ознайомлення з засобами створення графічної композиції та осмислення організації композиції.

- 1.1 Навчити студентів стилізувати природні форми.
- 1.2 Розвивати окомір та навички роботи з тушшю.
- 1.3 Виховувати охайність та естетичний смак.

2 Матеріально-технічне та навчально-методичне забезпечення:

- 2.1 планшет з твердою основою та папір А4 (3 шт.)
- 2.2 для виконання завдання використовують туш та перо, чорний маркер, лінер, кулькову чорну ручку.
- 2.3 наочність (ілюстрації на комп'ютері, зразки робіт на задану тему).

3 Теоретичні відомості:

1. Завдання виконуються в графіці в порядку та послідовності вказаній нижче, на папері або картоні (їх розміри і кількість можуть бути конкретних розмірів або довільними, за розсудом викладача).

На листі паперу проводимо пошук композиційних рішень, порівнюємо, відбираємо кращі варіанти і виконуємо олівцем побудову майбутньої композиції на форматі А4. При побудові можна користуватися лінійкою для більш точної розмітки площини паперу.

Обрати для себе техніку виконання робіт яка найбільше підходить для даної композиції, і використовуючи її надалі виконати всю композицію.

Роботу можна вважати вдало виконаною якщо вона зроблена без помарок і відповідає початковій задумці.

2. Закінчену роботу потрібно підписати простим олівцем, пером з тушью або лінером печатними літерами враховуючі правила побудови та нанесення шрифтових композицій, також можлива стилізація напису з урахуванням загальної композиції роботи. Цей напис (також його стилізація) буде враховуватись при оцінюванні роботи.

3. По закінченні роботи треба вимити інструмент (перо, пензлі та ін.), прибрати робоче місце та здати графічну роботу для оцінювання.

4 Хід роботи:

4.1 Вступна бесіда – пояснення завдання та порядку виконання роботи.

4.2 Розробка ескізів та затвердження найкращих.

4.3 Виконати чистову роботу згідно методичних рекомендацій.

5 Висновки:

Реалістичне зображення природних форм можна стилізувати та передати графічними засобами.

6 Контрольні питання:

6.1 Які засоби композиції допомагають створити силует?

6.2 Де можна використовувати силует у графічному дизайні?

6.3 Які графічні засоби знаєте при створенні композиції?

6.4 Основні прийоми стилізації?

Література:

1 Арнхейм А. Искусство и визуальное восприятие. - М.: 2007.

2 Волкотруб И.Т. Основы художественного проектирования. - К.: 1988.

3 Голубева О.Л. Основы композиции. - М.: 2008.

4 Дагладиян К.Т. Декоративная композиция. - РнД.: 2010.

Інструкція для виконання практичної роботи № 7-8

Тема: Поєднання різноманітних графічних засобів, включаючи тон і фактуру

Мета: розвиток асоціативного мислення на основі знань про форму в композиції. Ознайомлення з засобами створення графічної композиції та осмислення організації композиції.

1.1 Навчити студентів стилізувати природні форми.

1.2 Розвивати окомір та навички роботи з тушшю.

1.3 Виховувати охайність та естетичний смак.

2 Матеріально-технічне та навчально-методичне забезпечення:

2.1 планшет з твердою основою та папір А4 (3 шт.)

2.2 для виконання завдання використовують туш та перо, чорний маркер, лінер, кулькову чорну ручку.

2.3 наочність(ілюстрації на комп'ютері, зразки робіт на задану тему).

3 Теоретичні відомості:

1. Завдання виконуються в графіці в порядку та послідовності вказаній нижче, на папері або картоні (їх розміри і кількість можуть бути конкретних розмірів або довільними, за розсудом викладача).

На листі паперу проводимо пошук композиційних рішень, порівнюємо, відбираємо кращі варіанти і виконуємо олівцем побудову майбутньої композиції на форматі А4. При побудові можна користуватися лінійкою для більш точної розмітки площини паперу.

Обрати для себе техніку виконання робіт яка найбільше підходить для даної композиції, і використовуючи її надалі виконати всю композицію.

Роботу можна вважати вдало виконаною якщо вона зроблена без помарок і відповідає початковій задумці.

2. Закінчену роботу потрібно підписати простим олівцем, пером з тушью або лінером печатними літерами враховуючі правила побудови та нанесення шрифтових композицій, також можлива стилізація напису з урахуванням загальної композиції роботи. Цей напис (також його стилізація) буде враховуватись при оцінюванні роботи.

3. По закінченні роботи треба вимити інструмент (перо, пензлі та ін.), прибрати робоче місце та здати графічну роботу для оцінювання.

4 Хід роботи:

4.1 Вступна бесіда – пояснення завдання та порядку виконання роботи.

4.2 Розробка ескізів та затвердження найкращих.

4.3 Виконати чистову роботу згідно методичних рекомендацій.

5 Висновки:

Реалістичне зображення природних форм можна стилізувати та передати графічними засобами.

6 Контрольні питання:

6.1 Які засоби композиції допомагають передавати фактури?

6. 2. Які види матеріалів використовують у графічному дизайні?

6.3 Основні прийоми стилізації?

Література:

1 Арнхейм А.Искусство и визуальное восприятие. - М.: 2007.

2 Волкотруб И.Т.Основы художественного проектирования. - К.: 1988.

3 Голубева О.Л.Основы композиции. - М.: 2008.

4 Дагддиян К.Т.Декоративная композиция. - РнД.: 2010.

Інструкція для виконання практичної роботи № 9-11

Тема: Перенесення властивостей одного предмета на інший на підставі знаходження спільних ознак. Використання в композиції алегорії.

Мета: розвиток асоціативного мислення на основі знань про форму в композиції. Ознайомлення з засобами створення графічної композиції та осмислення організації алегоричної композиції.

1.1 Навчити студентів створювати зображення-алегорії та зображення метафори.

1.2 Розвивати кретивне мислення, окомір та навички роботи з тушшю.

1.3 Виховувати охайність та естетичний смак.

2 Матеріально-технічне та навчально-методичне забезпечення:

2.1 планшет з твердою основою та папір А4 (3 шт.)

2.2 для виконання завдання використовують туш та перо, чорний маркер, лінер, кулькову чорну ручку.

2.3 наочність(ілюстрації на комп'ютері, зразки робіт на задану тему).

3 Теоретичні відомості:

Художній образ. Метафора. Алегорія в графічному дизайні.

4 Хід роботи:

4.1 Вступна бесіда – пояснення завдання та порядку виконання роботи.

4.2 Розробка ескізів та затвердження найкращих.

4.3 Виконати чистову роботу .

5 Висновки:

Реалістичне зображення природних форм можна стилізувати та передати графічними засобами.

6 Контрольні питання:

6.1 Як ви розумієте поняття «Метафора та алегорія в графічному дизайні»?.

6. 2. Які засоби композиції допомагають передавати алегорію чи метафору в дизайні ?

6.3 Основні прийоми стилізації?

Література:

1 Арнхейм А.Искусство и визуальное восприятие. - М.: 2007.

2 Волкотруб И.Т.Основы художественного проектирования. - К.: 1988.

3 Голубева О.Л.Основы композиции. - М.: 2008.

4 Дагльдиян К.Т.Декоративная композиция. - РнД.: 2010.

Інструкція для виконання практичної роботи № 12-13

Тема: Пошуки ескізів для екологічного плакату . Етапи виконання екологічного плакату

Мета: 1.1 Розвиток асоціативного мислення на основі пошуку художнього образу в плакаті. Ознайомлення з засобами створення плакатної композиції та осмислення організації композиції.

1.2 Розвивати кретивне мислення, окомір та навички роботи з тушшю.

1.3 Виховувати охайність та естетичний смак.

2 Матеріально-технічне та навчально-методичне забезпечення:

2.1 планшет з твердою основою та папір А4 (3 шт.) для пошукових ескізів

2.2 папір А3 для створення плакату

2.3 для виконання завдання використовують олівець, гумку, гуаш, пензлі.

2.4 наочність(ілюстрації на комп'ютері, зразки робіт на задану тему).

3 Теоретичні відомості:

Процес формування універсальної мови екологічного плаката через застосування знаків, символів, образів живої природи - екосеміотики. Визначається, що найбільш семантично активними основними об'єктами, символами, сучасного екологічного плаката є знаки-символи Землі, людини та живої природи. Розглянуто розвиток і характерні функції які виконує знак Землі в екосеміотиці. Простежені різні варіанти трансформації образу Землі, прослідковано еволюцію знака. Однією з центральних тем екологічного плаката є тема співіснування людини і природи - ця ідея графічно візуалізується через поєднання, «злиття» образів Землі, людини і природи. Плакатне мислення, плакатні умовності дозволяють змістити філософський, дизайнерський дискурс у бік більшої візуальності, надавши мові лаконічності та мінімалізму. Різко спрощуючи світ до простих сугестивних формул, екологічний плакат цілком відповідає на запити часу, апелюючи до термінальних цінностей і даючи можливість глядачеві побачити гармонію і незбагненність світу в графічному втіленні. Ідея спільності, єдності Землі, природи і людини як частини природи є найважливішою в процесі становлення екомислення. І саме ця тема стає головною в плакатах колекції Трієнале, підбиваючи підсумок багаторічної роботи дизайнерів в осмисленні проблем екології, у послідовному синтагматичному заповненні соціально-культурного простору. Предметні форми Землі і людини наповнюються знаками, сукупністю образів, які об'єднують все живе на планеті. Землю і людину «змальовують» символами природи, і злиття цих образів створює єдину образну структуру плаката. Також простежуються особливості силуетно-графічної мови в плакаті - виявлено, що з-поміж художньо-зображальних засобів плаката силуетно-графічні рішення в колекції Трієнале є найбільш розповсюдженими. Лаконізм, поєднання фактур, силуетів, робота з

типографікою посилює значимість та художню виразність силуетного знака. Роботи авторів різних художніх шкіл дають можливість дослідити, як з найпростіших графічних елементів та структур виникають природні образи.

4 Хід роботи:

4.1 Вступна бесіда – пояснення завдання та порядку виконання роботи.

4.2 Розробка ескізів та затвердження найкращих.

4.3 Доопрацювання найкращого ескізу в кольорі.

4.3 Виконати чистову роботу плакату .

5 Висновки:

Для вдалого плакату необхідно знайти вдалий художній образ та поєднати зображення зі шрифтом.

6 Контрольні питання:

6.1 Як ви розумієте поняття «Художній образ»?

6. 2. Які засоби композиції допомагають при роботі над плакатом?

6.3 Основні види плакатів?

Література:

1 Арнхейм А. Искусство и визуальное восприятие. - М.: 2007.

2 Волкотруб И.Т. Основы художественного проектирования. - К.: 1988.

3 Голубева О.Л. Основы композиции. - М.: 2008.

4 Дагдьян К.Т. Декоративная композиция. - РнД.: 2010.

Інструкція для виконання практичної роботи № 14-15

Тема: Трансформація образу на асоціацію окремих дій різними графічними засобами

Мета: розвиток асоціативного мислення на основі знань про асоціації. Ознайомлення з засобами створення графічної композиції та осмислення організації асоціативної композиції.

1.1 Навчити студентів створювати зображення-алегорії та зображення метафори.

1.2 Розвивати кретивне мислення, окомір та навички роботи з тушшю.

1.3 Виховувати охайність та естетичний смак.

2 Матеріально-технічне та навчально-методичне забезпечення:

2.1 планшет з твердою основою та папір А4 (3 шт.)

2.2 для виконання завдання використовують туш та перо, чорний маркер, лінер, кулькову чорну ручку.

2.3 наочність(ілюстрації на комп'ютері, зразки робіт на задану тему).

3 Теоретичні відомості:

Художній образ. Асоціативні зображення. Асоціативні знаки в графічному дизайні.

4 Хід роботи:

4.1 Вступна бесіда – пояснення завдання та порядку виконання роботи.

4.2 Розробка ескізів та затвердження найкращих.

4.3 Виконати чистову роботу .

5 Висновки:

Знаки та зображення в графічному дизайні дуже часто асоціативні та символічні.

6 Контрольні питання:

6.1 Як ви розумієте поняття «Асоціативні зображення в графічному дизайні»?

6. 2. Які засоби композиції допомагають передавати асоціативні зображення в дизайні ?

6.3 Основні прийоми композиції?

Література:

1 Арнхейм А.Искусство и визуальное восприятие. - М.: 2007.

2 Волкотруб И.Т.Основы художественного проектирования. - К.: 1988.

3 Голубева О.Л.Основы композиции. - М.: 2008.

4 Даглдиян К.Т.Декоративная композиция. - РнД.: 2010.

Інструкція для виконання практичної роботи № 18-20

Тема: Проектування малих форм з використанням образу тварин, птахів, комах (за допомогою трансформації в знак)

Мета: розвиток асоціативного мислення на основі знань про асоціації. Ознайомлення з засобами створення графічної композиції та осмислення організації асоціативної композиції.

1.1 Навчити студентів створювати зображення-алегорії та зображення метафори.

1.2 Розвивати кретивне мислення, окомір та навички роботи з тушшю.

1.3 Виховувати охайність та естетичний смак.

2 Матеріально-технічне та навчально-методичне забезпечення:

2.1 планшет з твердою основою та папір А4 (3 шт.)

2.2 для виконання завдання використовують туш та перо, чорний маркер, лінер, кулькову чорну ручку.

2.3 наочність(ілюстрації на комп'ютері, зразки робіт на задану тему).

3 Теоретичні відомості:

Художній образ. Асоціативні зображення. Асоціативні знаки в графічному дизайні.

4 Хід роботи:

4.1 Вступна бесіда – пояснення завдання та порядку виконання роботи.

4.2 Розробка ескізів та затвердження найкращих.

4.3 Виконати чистову роботу .

5 Висновки:

Знаки та зображення в графічному дизайні дуже часто асоціативні та символічні.

6 Контрольні питання:

6.1 Як ви розумієте поняття «Асоціативні зображення в графічному дизайні»?

6. 2. Які засоби композиції допомагають передавати асоціативні зображення в дизайні ?

6.3 Основні прийоми композиції?

Література:

1 Арнхейм А.Искусство и визуальное восприятие. - М.: 2007.

2 Волкотруб И.Т.Основы художественного проектирования. - К.: 1988.

3 Голубева О.Л.Основы композиции. - М.: 2008.

4 Даглдиян К.Т.Декоративная композиция. - РнД.: 2010.

Інструкція для виконання практичної роботи № 18-20

Тема: Розробка товарного знаку для заданого підприємства. Розробка фірмового стилю для заданого підприємства. Розробка логотипу для заданого підприємства.

Мета: розвиток асоціативного мислення на основі знань про асоціації. Ознайомлення з засобами створення графічної композиції та осмислення організації асоціативної композиції.

1.1 Навчити студентів створювати зображення-алегорії та зображення метафори.

1.2 Розвивати кретивне мислення, окомір та навички роботи з тушшю.

1.3 Виховувати охайність та естетичний смак.

2 Матеріально-технічне та навчально-методичне забезпечення:

2.1 планшет з твердою основою та папір А4 (3 шт.)

2.2 для виконання завдання використовують туш та перо, чорний маркер, лінер, кулькову чорну ручку.

2.3 наочність(ілюстрації на комп'ютері, зразки робіт на задану тему).

3 Теоретичні відомості:

Художній образ. Асоціативні зображення. Асоціативні знаки в графічному дизайні.

4 Хід роботи:

4.1 Вступна бесіда – пояснення завдання та порядку виконання роботи.

4.2 Розробка ескізів та затвердження найкращих.

4.3 Виконати чистову роботу .

5 Висновки:

Знаки та зображення в графічному дизайні дуже часто асоціативні та символічні.

6 Контрольні питання:

6.1 Як ви розумієте поняття «Асоціативні зображення в графічному дизайні»?

6. 2. Які засоби композиції допомагають передавати асоціативні зображення в дизайні ?

6.3 Основні прийоми композиції?

Література:

1 Арнхейм А.Искусство и визуальное восприятие. - М.: 2007.

2 Волкотруб И.Т.Основы художественного проектирования. - К.: 1988.

3 Голубева О.Л.Основы композиции. - М.: 2008.

4 Даглдиян К.Т.Декоративная композиция. - РнД.: 2010.

Інструкція для виконання практичної роботи № 21-24

Тема: Особливості композиції зовнішнього оформлення книги (обкладинка, суперобкладинка).

Мета: розвиток асоціативного мислення на основі знань про асоціації. Ознайомлення з засобами створення графічної композиції та осмислення організації асоціативної композиції.

1.1 Навчити студентів створювати зображення-алегорії та зображення метафори.

1.2 Розвивати кретивне мислення, окомір та навички роботи з тушшю.

1.3 Виховувати охайність та естетичний смак.

2 Матеріально-технічне та навчально-методичне забезпечення:

2.1 планшет з твердою основою та папір А4 (3 шт.)

2.2 для виконання завдання використовують туш та перо, чорний маркер, лінер, кулькову чорну ручку.

2.3 наочність(ілюстрації на комп'ютері, зразки робіт на задану тему).

3 Теоретичні відомості:

Художній образ. Асоціативні зображення. Асоціативні знаки в графічному дизайні.

4 Хід роботи:

4.1 Вступна бесіда – пояснення завдання та порядку виконання роботи.

4.2 Розробка ескізів та затвердження найкращих.

4.3 Виконати чистову роботу .

5 Висновки:

Знаки та зображення в графічному дизайні дуже часто асоціативні та символічні.

6 Контрольні питання:

6.1 Як ви розумієте поняття «Асоціативні зображення в графічному дизайні»?

6.2. Які засоби композиції допомагають передавати асоціативні зображення в дизайні ?

6.3 Основні прийоми композиції?

Література:

1 Арнхейм А. Искусство и визуальное восприятие. - М.: 2007.

2 Волкотруб И.Т. Основы художественного проектирования. - К.: 1988.

3 Голубева О.Л. Основы композиции. - М.: 2008.

4 Дагдлиян К.Т. Декоративная композиция. - РнД.: 2010.

Інструкція для виконання практичної роботи № 25-27

Тема: Розробка спеціальних книжкових конструкцій видань для дітей (ритм, метричний повтор, цільність, еkleктизм).

Мета: розвиток асоціативного мислення на основі знань про асоціації. Ознайомлення з засобами створення графічної композиції та осмислення організації асоціативної композиції.

1.1 Навчити студентів створювати зображення-алегорії та зображення метафори.

- 1.2 Розвивати кретивне мислення, окомір та навички роботи з тушшю.
- 1.3 Виховувати охайність та естетичний смак.

2 Матеріально-технічне та навчально-методичне забезпечення:

- 2.1 планшет з твердою основою та папір А4 (3 шт.)
- 2.2 для виконання завдання використовують туш та перо, чорний маркер, лінер, кулькову чорну ручку.
- 2.3 наочність(ілюстрації на комп'ютері, зразки робіт на задану тему).

3 Теоретичні відомості:

Художній образ. Асоціативні зображення. Асоціативні знаки в графічному дизайні.

4 Хід роботи:

- 4.1 Вступна бесіда – пояснення завдання та порядку виконання роботи.
- 4.2 Розробка ескізів та затвердження найкращих.
- 4.3 Виконати чистову роботу .

5 Висновки:

Знаки та зображення в графічному дизайні дуже часто асоціативні та символічні.

6 Контрольні питання:

- 6.1 Як ви розумієте поняття «Асоціативні зображення в графічному дизайні»?
6. 2. Які засоби композиції допомагають передавати асоціативні зображення в дизайні ?
- 6.3 Основні прийоми композиції?

Література:

- 1 Арнхейм А.Искусство и визуальное восприятие. - М.: 2007.
- 2 Волкотруб И.Т.Основы художественного проектирования. - К.: 1988.
- 3 Голубева О.Л.Основы композиции. - М.: 2008.
- 4 Дагладиян К.Т.Декоративная композиция. - РнД.: 2010.